

CYFARFOD	Y CYNGOR
DYDDIAD	21 HYDREF, 2010
TEITL YR ADRODDIAD	CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL Y CYNGOR
PWRPAS	Adolygu Cydbwysedd Gwleidyddol y Cyngor
ARGYMHELLIAD	Dyrannu Seddau ar Bwyllgorau'r Cyngor
AWDUR	Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol
ARWEINYDD PORTFFOLIO	Cynghorydd John R. Jones

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Yn unol â darpariaethau Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989, Adran 15, mae'n rhaid i'r Cyngor sicrhau bod cyfansoddiad ei bwyllgorau ac is-bwyllgorau yn adlewyrchu cryfderau'r gwahanol grwpiau gwleidyddol ar y Cyngor.
- 1.2 Yn dilyn ymddiswyddiad dau aelod a cholli un aelod arall cynhaliwyd tri isetholiad; y cyntaf yn Diffwys a Maenofferen ar 15 Gorffennaf, gyda'r ail yn Bowydd a Rhiw ar 30 Medi a'r drydedd yn Seiont, Caernarfon ar 7 Hydref.
- 1.3 Mae cyfansoddiad gwleidyddol y Cyngor yn dilyn yr isetholiadau fel a ganlyn:-

Plaid Cymru	36
Annibynnol	17
Llais Gwynedd	13
Democratiaid Rhyddfrydol	5
Llafur	4
Cyfanswm	75

2. DYRANIAD Y SEDDAU AR BWYLLGORAU

- 2.1 I atgoffa'r aelodau, nodir yma'r pedair prif reol yn Neddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 ynglyn â dyrannu seddau:-
- 2.2 (a) Ni chaiff pob sedd ar bwyllgor ei dyrannu i'r un grŵp gwleidyddol;
- (b) Rhaid dyrannu mwyafrif y seddau ar bwyllgor i grŵp gwleidyddol os yw nifer y personau sy'n perthyn i'r grŵp yn fwyafrif o aelodau'r Cyngor;
- (c) Yn amodol ar baragraffau (a) a (b) uchod, bydd nifer y seddau ar y pwyllgorau cyffredin a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un fath â'r nifer o'r holl seddau sydd gan aelodau'r grŵp hwnnw ar y Cyngor;
- (ch) Yn amodol ar (a),(b) ac (c) uchod, bydd nifer y seddau ar bwyllgor a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un gyfran o'r seddau ar y pwyllgor â'r nifer o seddau sydd gan

aelodau'r grŵp hwnnw ar y Cyngor.

- 2.3 Er mwyn sicrhau y glynir wrth y rheolau hyn, mae'r Cyngor wedi bod yn ymdrin â phwyllgorau mewn blociau gwahanol. Mae hyn yn ei wneud yn haws i sicrhau y glynir wrth reol (c) ym mharagraff 2.2 uchod hefyd.
- 2.4 Os cytunir i newid dyraniad y seddau byddai hyn yn golygu bod y Grŵp Annibynnol yn colli 2 sedd i Grŵp Plaid Cymru (gweler **Atodiad A**)
- 2.5 Cyfarfu Grŵp Busnes y Cyngor ar 12 Hydref, 2010, a chytunwyd i argymhell y newidiadau i'r seddau ar y pwyllgorau fel y nodir yn 2.4 uchod.

3. CADEIRYDDIAETHAU AC IS-GADEIRYDDIAETHAU

- 3.1 Yn unol â gofynion Rheoliadau Awdurdod Lleol (Trefniadau Amgen) (Cymru) 2007 mae yn ofynnol dyrannu cadeiryddiaethau pwyllgorau er mwyn sicrhau, cyn belled ag y bo'n ymarferol, fod cydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod yn cael ei adlewyrchu gan y cadeiryddiaethau hynny.
- 3.2 Y drefn yn y Cyngor hwn yw dyrannu is-gadeiryddiaethau pwyllgor hefyd yn ôl cydbwysedd gwleidyddol ac i Grŵp Busnes y Cyngor drafod y trefniadau ymlaen llaw.
- 3.3 Yn unol â rheol 6.2 o Reoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Amgen)(Cymru) 2007 ni all aelod o'r un grŵp gwleidyddol â chadeirydd y Bwrdd fod yn gadeirydd nac yn is-gadeirydd y Prif Bwyllgor Craffu na chadeirydd y Pwyllgor Archwilio.
- 3.4 Yng nghyfarfod y Grŵp Busnes y Cyngor a gynhaliwyd ar 12 Hydref cytunwyd i ddyrannu'r cadeiryddiaethau a'r is-gadeiryddiaethau fel a ganlyn sef Grŵp Plaid Cymru 7 cadair, Grŵp Annibynnol 3 cadair, Grŵp Llais Gwynedd 3 cadair, Grŵp Democratiaid Rhyddfrydol 1 gadair a Grŵp Llafur 1 gadair, sy'n golygu bod y Grŵp Annibynnol yn rhoi un gadair i Grŵp Llais Gwynedd.
- 3.5 Bod y Grŵp Annibynnol yn trosglwyddo cadair y Pwyllgor Adnoddau Dynol i Grŵp Llais Gwynedd. (gweler **Atodiad B**)

4. ARGYMHELLIAD

- 4.1 Gofynnir i'r Cyngor:-
 - i. fabwysiadu'r dyraniad a amlinellir yn Atodiad A;
 - ii. mabwysiadu'r dyraniad cadeiryddiaethau ac is-gadeiryddiaethau a amlinellir yn Atodiad B.

ATODIAD A

BWRDD Y CYNGOR A'R PRIF BWYLLGOR CRAFFU

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Democratiaid Rhyddfrydol	Llafur
Bwrdd y Cyngor	7	4	2	1	1
Prif Bwyllgor Craffu	7	3	3	1	1

PWYLLGORAU CRAFFU ERAILL

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Democratiaid Rhyddfrydol	Llafur
Datblygu	8	3	3	1	
Amgylchedd	7	3	3	1	1
Plant a Phobl Ifanc	7	3	3	1	1
Gofal	8	3	2	1	1

PWYLLGORAU ERAILL

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Democratiaid Rhyddfrydol	Llafur
Archwilio	7	4	3		1
Pensiynau	2	2	1	1	1
Cynllunio	7	4	2	1	1
Trwyddedu Canolog	5	3	2	1	
Apelau Cyflogaeth	3	1	1	1	1
Adnoddau Dynol	6	2	2	1	
CYSAG	3	2	1	1	
Cydbwyllgor Lleol	5	2	2	1	1
Cydbwyllgor Addysg Anghenion Arbennig	4	2	1		
Iaith	3	2	2		

ATODIAD B

	Pwyllgor	Cadeirydd	Is-gadeirydd
1	Bwrdd y Cyngor	Plaid Cymru	Plaid Cymru
2	Prif Bwyllgor Craffu	Democratiaid Rhyddfrydol	Annibynnol
3	Plant a Phobl Ifanc	Annibynnol	Llafur
4	Amgylchedd	Democratiaid Rhyddfrydol	Plaid Cymru
5	Gofal	Llais Gwynedd	Plaid Cymru
6	Datblygu	Plaid Cymru	Plaid Cymru
7	Archwilio	Annibynnol	Llais Gwynedd
8	Cynllunio	Plaid Cymru	Llais Gwynedd
9	Trwyddedu Canolog	Annibynnol	Plaid Cymru
10	Pensiynau	Llafur	Plaid Cymru
11	Adnoddau Dynol	Llais Gwynedd	Plaid Cymru
12	Apelau Cyflogaeth	Plaid Cymru	Annibynnol
13	Ardal Arfon	Plaid Cymru	Annibynnol
14	Ardal Dwyfor	Llais Gwynedd	Plaid Cymru
15	Ardal Meirionnydd	Plaid Cymru	Llais Gwynedd